

**StartOffs forsknings- og
utviklingsavtale for
prosjekt med
Oppdragsgivers navn**

StartOffs forsknings- og utviklingsavtale

er inngått mellom:

[Skriv her]

(heretter kalt Leverandør)

og

[Skriv her]

(heretter kalt Kunden)

Sted og dato:

[Skriv sted og dato her]

[Kundens navn her]

[Leverandørens navn her]

Kundens underskrift

Leverandørens underskrift

Avtalen undertegnes i to eksemplarer, ett til hver part.

Henvendelser

Med mindre annet fremgår av bilag 6, skal alle henvendelser vedrørende denne avtalen rettes til:

Hos Kunden

Navn:

Stilling:

Telefon:

E-post:

Hos Leverandøren

Navn:

Stilling:

Telefon:

E-post:

Innhold

1	ALMINNELIGE BESTEMMELSER	5
1.1	Avtalens omfang	5
1.2	Bilag til avtalen	5
1.3	Tolkning – rangordning	6
1.4	Partenes representanter	6
1.5	Avtalens faser	6
2	GJENNOMFØRING AV FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSPROSJEKT I STARTOFF-PROGRAMMET	6
2.1	Forberedelser og organisering	6
2.2	Fase 1: Utforske alternativer	7
2.3	Fase 2: Utvikle løsningen	7
3	LEVERANDØRENS PLIKTER	7
3.1	Leverandørens ansvar for sine ytelser	7
3.2	Krav til Leverandørens ressurser og kompetanse	7
3.3	Bruk av underleverandør	8
3.4	Lønns- og arbeidsvilkår	8
4	KUNDENS PLIKTER	9
4.1	Kundens ansvar og medvirkning	9
4.2	Kundens bruk av tredjepart	9
5	PLIKTER SOM GJELDER KUNDENE OG LEVERANDØREN	9
5.1	Møter	9
5.2	Ansvar for underleverandør og tredjepart	9
5.3	Taushetsplikt	9
5.4	Skriftlighet	10
6	VEDERLAG OG BETALINGSBETINGELSER	10
6.1	Vederlag	10
6.2	Fakturering	11
6.3	Forsinkelsesrenter	11
6.4	Betalingsmislighold	11
7	EKSTERNE RETTSLIGE KRAV, PERSONVERN OG SIKKERHET	11
7.1	Informasjonssikkerhet	11
7.2	Personopplysninger	12
8	EIENDOMS- OG DISPOSISJONSRETT	13
8.1	Rettigheter til det som utvikles	13
8.1.1	Leverandørens rettigheter	13
8.1.2	Kundens bruksrett	13
8.2	Fri programvare	14
9	LEVERANDØRENS MISLIGHOLD	15
9.1	Hva som anses som mislighold	15
9.2	Varslingsplikt	15
9.3	Sanksjoner ved mislighold	15
9.3.1	Heving	15
9.3.2	Erstatning	16
9.3.3	Erstatningsbegrensning	16
10	KUNDENS MISLIGHOLD	16
10.1	Hva som anses som mislighold	16
10.2	Varslingsplikt	16

10.3	Heving	16
10.4	Erstatning	17
11	KRENKELSE AV ANDRES IMMATERIELLE RETTIGHETER (RETTSMANGEL)	17
11.1	Partenes risiko og ansvar for rettsmangel	17
11.2	Krav fra tredjepart	17
11.3	Heving	17
11.4	Erstatning av tap som følge av rettsmangel.....	18
12	HEVINGSOPPGJØR	18
13	ØVRIGE BESTEMMELSER	19
13.1	Overdragelse av rettigheter og plikter	19
13.2	Konkurs, akkord e.l.	19
13.3	Force majeure.....	19
14	TVISTER	20
14.1	Rettsvalg.....	20
14.2	Forhandlinger og mekling	20
14.3	Domstols- eller voldgiftsbehandling.....	20

1 ALMINNELIGE BESTEMMELSER

1.1 AVTALENS OMFANG

Denne forsknings- og utviklingsavtalen skal oppfylle de behov og krav som Kunden har beskrevet i bilag 1. Partene har inngått denne avtalen basert på Leverandørens ideskisse, og avtalen regulerer den videre utviklingen av ideskissen til et løsningsforslag og en eventuell utvikling av et minimumsprodukt (MVP- minimum viable product). Forsknings- og utviklingsavtalen omfatter altså utarbeidelse av løsningsforslag (fase 1 «Utforske alternativer») og eventuelt utvikling av et minimumsprodukt (fase 2 «Utvikle løsningen»). Leverandøren som er med videre til fase 2 «Utvikle løsningen» skal signere en tildelingsavtale med Kunden som angitt i bilag 5. En etterfølgende anskaffelse av løsningen er ikke del av denne avtalen.

Kundens behov og krav til tjenesten fremgår av bilag 1. I bilag 2 har Leverandøren beskrevet sin ideskisse. Hvis det etter Leverandørens mening er åpenbare feil eller uklarheter i Kundens behovsbeskrivelse og krav, skal Leverandøren påpeke det i bilag 2.

Hvis det er spesifisert i bilag 1 at løsningen skal fungere sammen med Kundens tekniske plattform, skal den være beskrevet i bilag 3.

Med avtalen menes denne generelle avtaleteksten med bilag. Avtalen er i det følgende benevnt som «avtalen» eller «denne avtalen».

1.2 BILAG TIL AVTALEN

Alle rubrikker skal være krysset av (Ja eller Nei)	JA	NEI
Bilag 1: Kundens behovsbeskrivelse og krav til løsningsforslag og minimumsprodukt		
Bilag 2: Leverandørens bakgrunnsmateriale og ideskisse		
Bilag 3: Kundens tekniske plattform		
Bilag 4: Overordnet fremdriftsplan		
Bilag 5: Tildelingsavtale for fase 2 «Utvikle løsningen»		
Bilag 6: Administrative bestemmelser		
Bilag 7: Pris for løsningsforslag, timepriser og prisbestemmelser		
Bilag 8: Endringer til avtalen før avtaleinngåelse		
Bilag 9: Endringer til avtalen etter avtaleinngåelse		
Eventuelt andre bilag:		

1.3 TOLKNING – RANGORDNING

Endringer til den generelle avtaleteksten skal samles i bilag 8 med mindre den generelle avtaleteksten henviser slike endringer til et annet bilag.

Ved motstrid skal følgende tolkningsprinsipper legges til grunn:

Den generelle avtaleteksten går foran bilagene.

Bilag 1 går foran de øvrige bilagene.

I den utstrekning det fremgår klart og utvetydig hvilket punkt eller hvilke punkter som er endret, erstattet eller gjort tillegg til, skal følgende motstridprinsipper gjelde:

- Bilag 2 går foran bilag 1.
- Bilag 8 går foran den generelle avtaleteksten.
- Hvis den generelle avtaleteksten henviser endringer til et annet bilag enn bilag 8, går slike endringer foran den generelle avtaleteksten.
- Tildelingsavtalene går foran de øvrige bilagene
- Bilag 9 går foran de øvrige bilagene.

1.4 PARTENES REPRESENTANTER

Hver av partene skal ved inngåelsen av avtalen oppnevne en representant som er bemyndiget til å opptre på vegne av partene i saker som angår avtalen. Bemyndiget representant for partene, og prosedyrer og varslingsfrister for eventuell utskiftning av disse, spesifiseres nærmere i bilag 6.

1.5 AVTALENS FASER

Leveransene er delt inn i følgende faser:

Fase 1: Utforske alternativer

Fase 2: Utvikle løsningen

2 GJENNOMFØRING AV FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSPROSJEKT I STARTOFF-PROGRAMMET

2.1 FORBEREDELSE OG ORGANISERING

En overordnet prosjekt- og fremdriftsplan for gjennomføring av forsknings- og utviklingsprosjektet skal fremgå av bilag 4. Forsknings- og utviklingsprosjektet skal gjennomføres innenfor rammen av denne planen. Krav til medvirkning fra Kunden i gjennomføringen av forsknings- og utviklingsprosjektet skal fremgå av fremdriftsplanen og tildelingsavtalen.

En detaljert fremdriftsplan for gjennomføringen av fase 2 «Utvikle løsningen» fremgår av tildelingsavtalen.

Organisering av det forsknings- og utviklingsprosjektet, herunder angivelse av roller, ansvar og myndighet, samt hvem som er definert som nøkkelpersonell skal fremgå av bilag 6.

2.2 FASE 1: UTFORSKE ALTERNATIVER

Med utgangspunkt i ideskissen skal Leverandøren utarbeide et løsningsforslag basert på Kundens krav fremsatt i bilag 1 og til den pris som er fastsatt i bilag 7.

Leverandørens løsningsforslag evalueres på bakgrunn av tildelingskriteriene som er nedfelt i tildelingsavtalen for fase 2 «Utvikle løsningen». Kun en av leverandørene som deltar i prosjektet blir tildelt avtale for fase 2 «Utvikle løsningen». Dersom Kunden velger å ikke signere tildelingsavtalen for fase 2 «Utvikle løsningen», avsluttes denne avtalen umiddelbart ved Kundens skriftlige varsel til Leverandøren. Leverandøren har ikke krav på vederlag utover det som eksplisitt fremgår av bilag 7.

2.3 FASE 2: UTVIKLE LØSNINGEN

Dersom partene signerer tildelingsavtale avtale for fase 2 «Utvikle løsningen» skal løsningsforslaget sammen med angitt vederlag, Kundens eventuelle presisering av sine krav og detaljert samarbeids- og fremdriftsplan for fase 2 «Utvikle løsningen» inngå i tildelingsavtalen. Leverandøren skal utvikle et minimumsprodukt basert på behov og krav som er nedfelt i bilag 1, og vilkår som fremgår av tildelingsavtalen for fase 2 «Utvikle løsningen».

3 LEVERANDØRENS PLIKTER

3.1 LEVERANDØRENS ANSVAR FOR SINE YTELSER

Leverandøren har ansvar for at de ytelser som er angitt i bilag 2 og tildelingsavtalen dekker de funksjonene og kravene som er spesifisert i avtalen. Leverandøren skal, som en del av vederlaget, aktivt delta i «workshops», møter, opplæring og andre lignende aktiviteter som Kunden og Kundens samarbeidspartnere gjennomfører.

3.2 KRAV TIL LEVERANDØRENS RESSURSER OG KOMPETANSE

Leverandøren innestår for at ytelsen blir levert med tilstrekkelig kvalitative og kvantitative ressurser og kompetanse, ut fra kravene i avtalen. Leverandørens prosjektleder og øvrig nøkkelpersonell er angitt i bilag 6.

Personer som i bilag 6 er spesifisert som nøkkelpersonell, skal, innen rammen av Leverandørens styringsrett som arbeidsgiver, ikke kunne skiftes ut uten forutgående godkjenning fra Kunden. Slik godkjenning kan ikke nektes uten saklig grunn.

Personell som Kunden på saklig grunnlag ikke ønsker å benytte eller ønsker skiftet ut, skal snarest mulig erstattes med annet personell med minst tilsvarende kompetanse.

Utskiftninger av personell skal ikke påvirke fremdrift eller påføre Kunden økte kostnader.

3.3 BRUK AV UNDERLEVERANDØR

Leverandørens bruk og utskifting av underleverandør som direkte medvirker til oppfyllelse av avtalen, skal godkjennes skriftlig av Kunden. Godkjennelse kan ikke nektes uten saklig grunn.

Underleverandør som er godkjent, skal angis i bilag 6.

3.4 LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

For avtaler som omfattes av forskrift 8. februar 2008 nr. 112 om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter, gjelder følgende:

Leverandøren skal på områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale sørge for at egne og eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle Leverandørens forpliktelser under denne avtalen, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av forskriften som allmenngjør tariffavtalen. På områder som ikke er dekket av allmenngjort tariffavtale, skal Leverandøren sørge for at de samme ansatte ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransjen. Dette gjelder for arbeid utført i Norge.

Alle avtaler Leverandøren inngår, og som innebærer utførelse av arbeid som direkte medvirker til å oppfylle Leverandørens forpliktelser under denne avtalen, skal inneholde tilsvarende betingelser.

Dersom Leverandøren ikke oppfyller denne forpliktelsen, har Kunden rett til å holde tilbake deler av samlet vederlag, tilsvarende ca. 2 (to) ganger innsparingen for Leverandøren, inntil det er dokumentert at forholdet er bragt i orden.

Oppfyllelse av Leverandørens forpliktelser som nevnt ovenfor skal dokumenteres i bilag 6 ved enten en egenerklæring eller tredjepartserklæring om at det er samsvar mellom aktuell tariffavtale og faktiske lønns- og arbeidsvilkår for oppfyllelse av Leverandørens og eventuelle underleverandørers forpliktelser.

Leverandøren skal på forespørsel fra Kunden legge frem dokumentasjon om de lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet. Kunden og Leverandøren kan hver for seg kreve at opplysningene skal legges frem for en uavhengig tredjepart som Kunden har gitt i oppdrag å undersøke om kravene i denne bestemmelsen er oppfylt. Leverandøren kan kreve at tredjeparten skal ha undertegnet en erklæring om at opplysningene ikke vil bli benyttet for andre formål enn å sikre oppfyllelse av Leverandørens forpliktelse etter denne bestemmelsen. Dokumentasjonsplikten gjelder også underleverandører.

Nærmere presiseringer om gjennomføring av dette punkt 4.5 kan avtales i bilag 6.

4 KUNDENS PLIKTER

4.1 KUNDENS ANSVAR OG MEDVIRKNING

Kunden skal medvirke til avtalens gjennomføring som spesifisert i bilag 2 og/eller tildelingsavtalen, i henhold til de frister som er angitt i bilag 4.

4.2 KUNDENS BRUK AV TREDJEPART

Kunden kan fritt engasjere tredjepart til å bistå seg i forbindelse med sine oppgaver under avtalen. Disse angis i bilag 6.

5 PLIKTER SOM GJELDER KUNDENE OG LEVERANDØREN

5.1 MØTER

Dersom en part finner det nødvendig, kan parten med minst 3 (tre) virkedagers varsel innkalle til møte med den andre parten for å drøfte avtaleforholdet og måten avtaleforholdet blir gjennomført på. Partene kan ikke kreve vederlag for slike møter.

Annen frist og rutiner for møtene kan avtales i bilag 6.

5.2 ANSVAR FOR UNDERLEVERANDØR OG TREDJEPART

Dersom Leverandøren engasjerer underleverandør eller Kunden engasjerer tredjepart til å utføre arbeidsoppgaver som følger av denne avtalen, er parten fullt ansvarlig for utførelsen av disse oppgavene på samme måte som om parten selv sto for utførelsen.

5.3 TAUSHETSPLIKT

Informasjon som partene blir kjent med i forbindelse med avtalen og gjennomføringen av avtalen, skal behandles konfidensielt og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten samtykke fra den andre parten.

Hvis Kunden er en offentlig virksomhet, er taushetsplikt etter denne bestemmelsen ikke mer omfattende enn det som følger av lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) eller tilsvarende sektorspesifikk regulering.

Taushetsplikt etter denne bestemmelsen er ikke til hinder for utlevering av informasjon som kreves fremlagt i henhold til lov eller forskrift, herunder offentlighet og innsynsrett som følger av lov 19. mai 2006 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova). Om mulig skal den andre parten varsles før slik informasjon gis.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller er alminnelig tilgjengelig andre steder.

Partene skal ta nødvendige forholdsregler for å sikre at uvedkommende ikke får innsyn i eller kan bli kjent med taushetsbelagt informasjon.

Taushetsplikten gjelder partenes ansatte, underleverandører og tredjeparter som handler på partenes vegne i forbindelse med gjennomføring av avtalen. Partene kan bare overføre taushetsbelagt informasjon til slike underleverandører og tredjeparter i den utstrekning dette er nødvendig for gjennomføring av avtalen, forutsatt at disse pålegges plikt til konfidensialitet tilsvarende dette punkt 6.3.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at partene kan utnytte erfaring og kompetanse som opparbeides i forbindelse med gjennomføringen av avtalen.

Taushetsplikten gjelder også etter at avtalen er opphørt. Ansatte eller andre som fratrer sin tjeneste hos en av partene, skal pålegges taushetsplikt også etter fratredelsen om forhold som nevnt ovenfor. Taushetsplikten opphører fem (5) år etter leveringsdag, med mindre annet følger av lov eller forskrift.

5.4 SKRIFTLIGHET

Alle varsler, krav eller andre meddelelser knyttet til denne avtalen skal gis skriftlig til den postadressen eller elektroniske adressen som er oppgitt på avtalens forside, med mindre partene har avtalt noe annet i bilag 6 for den aktuelle typen henvendelse.

6 VEDERLAG OG BETALINGSBETINGELSER

6.1 VEDERLAG

Alle priser og nærmere betingelser for det vederlaget Kunden skal betale for Leverandørens ytelser, fremgår av bilag 7 og tildelingsavtalen. Kunden skal ikke fullt ut betale for utarbeidelse av løsningsforslag eller utvikling av minimumsproduktet. Det skal i bilag 7 og tildelingsavtalen angis hvilken innsats hver av partene bidrar med.

Eventuelt vederlag knyttet Kundens utnyttelse av bruksretten til minimumsproduktet i p. 10.1.2 kan avtales separat i bilag 7. Vederlaget kan ikke overstige de samlede kostnadene for forsknings- og utviklingstjenestene. Med mindre annet er avtalt, begrenses leveranser knyttet Kundens utnyttelse av bruksretten til minimumsproduktet til 730 dager (2 kalenderår) etter avslutt av fase 2 Utvikle løsningen, jf. p.2.3.

Utlegg, inklusive reise- og diettkostnader, dekkes bare i den grad de er avtalt. Reise- og diettkostnader skal spesifiseres særskilt og dekkes etter statens gjeldende satser hvis ikke annet er skriftlig avtalt. Reisetid faktureres bare hvis det er avtalt i bilag 7.

Med mindre annet er angitt i bilag 7, er alle priser oppgitt eksklusive merverdiavgift, men inkluderer toll og eventuelle andre avgifter. Alle priser er i norske kroner.

6.2 FAKTURERING

Betalingsplan og øvrige betalingsvilkår fremgår av bilag 7. Betaling skal skje etter faktura per 30 (tretti) kalenderdager. Leverandøren skal levere detaljerte timelister hvor også Leverandørens eventuelle egeninnsats i prosjektet fremkommer. Leverandørens fakturaer skal spesifiseres og dokumenteres slik at Kunden enkelt kan kontrollere fakturaen i forhold til det avtalte vederlaget.

Eventuelle fakturaer for løpende timer skal være vedlagt detaljert spesifisering over påløpte timer. Utlegg skal angis særskilt.

Leverandøren skal levere faktura, kreditnotaer og purringer i henhold til det fastsatte formatet Elektronisk handelsformat (EHF).

Leverandøren må selv bære eventuelle kostnader som leveranse av elektronisk faktura måtte medføre for denne.

6.3 FORSINKELSESRENTER

Hvis Kunden ikke betaler til avtalt tid, har Leverandøren krav på rente av det beløpet som er forfalt til betaling, i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven).

6.4 BETALINGSMISLIGHOLD

Hvis uomtvistet forfalt vederlag med tillegg av forsinkelsesrenter ikke er betalt innen 30 (tretti) kalenderdager fra forfall, kan Leverandøren sende skriftlig varsel til Kunden om at avtalen vil bli hevet dersom oppgjør ikke er skjedd innen 60 (seksti) kalenderdager etter at varselet er mottatt.

Heving kan ikke skje hvis Kunden gjør opp forfalt vederlag med tillegg av forsinkelsesrenter innen fristens utløp.

7 EKSTERNE RETTSLIGE KRAV, PERSONVERN OG SIKKERHET

7.1 INFORMASJONSSIKKERHET

Leverandøren skal iverksette forholdsmessige tiltak for å ivareta krav til informasjonssikkerhet i forbindelse med gjennomføring av avtalen. Dette innebærer at Leverandøren skal iverksette forholdsmessige tiltak for å sikre konfidensialitet av Kundens data samt tiltak for å sikre at data ikke kommer på avveie. Videre skal Leverandøren iverksette forholdsmessige tiltak mot utilsiktet endring og sletting av data samt mot angrep av virus og annen skadevoldende programvare.

Dersom Kunden har nærmere krav til hvorledes informasjonssikkerheten skal ivaretas fra Leverandørens side, skal Kunden angi dette i bilag 1.

Dersom Leverandøren håndterer Kundens data, plikter Leverandøren å holde Kundens data atskilt fra eventuelle tredjeparters data for å redusere faren for beskadigelse av data og/eller innsyn i data. Med atskilt forstås at nødvendige tekniske tiltak som sikrer data mot uønsket endring og innsyn, er iverksatt og opprettholdt. Som uønsket endring og innsyn anses også tilgang fra ansatte hos Leverandøren eller andre som ikke har behov for informasjonen i sitt arbeid for Kunden.

Dersom Kunden har nærmere krav til hvorledes Leverandøren skal ivareta kravet til atskillelses av data, skal Kunden angi dette i bilag 1.

Leverandøren skal påse at leverandører av tredjepartsleveranser foretar tilstrekkelig og nødvendig sikring av Kundens data.

Dersom Kunden har nærmere krav til hvorledes Leverandøren skal påse at leverandør(er) av tredjepartsleveranser foretar tilstrekkelig og nødvendig sikring av Kundens data, skal Kunden angi dette i bilag 1.

7.2 PERSONOPPLYSNINGER

Dersom Leverandøren i forbindelse med avtalen skal behandle personopplysninger, skal Leverandøren i bilag 2 og/eller tildelingsavtalene beskrive hvordan tilfredsstillende behandling i tråd med personopplysningsregelverket skal oppnås og gjennomføres. Dette omfatter blant annet krav til innebygget personvern. Dette gjelder uavhengig av om Kunden har stilt krav om dette i bilag 1.

Dersom Kunden har nærmere krav knyttet til Leverandørens informasjonssikkerhetstiltak, skal Kunden angi dette i bilag 1.

Dokumentasjon på at informasjonssystemet og sikkerhetstiltakene er tilfredsstillende, skal være tilgjengelig for Kunden og dennes revisorer, samt for Datatilsynet og Personvernnemnda på forespørsel. Dersom Kunden har nærmere dokumentasjonskrav knyttet til informasjonssystemet og sikkerhetstiltakene, skal Kunden angi dette i bilag 1. Dersom Kunden ber om informasjon for å gjennomføre vurdering av personvernkonsekvenser («Data Protection Impact Assessments»), skal Leverandøren bistå med å fremskaffe slik informasjon.

Leverandøren kan ikke overlate personopplysninger til andre for lagring, bearbeidelse eller sletting uten at det på forhånd er innhentet særlig eller generell skriftlig tillatelse til dette fra Kunden. Leverandøren skal sørge for at eventuelle underleverandører Leverandøren benytter, og som behandler personopplysninger, påtar seg tilsvarende forpliktelser som i denne avtalens punkt 8.3. Dersom det er innhentet særlig eller generell skriftlig tillatelse, skal Leverandøren underrette Kunden om eventuelle planer om å benytte andre databehandlere eller utskifting av databehandlere, og dermed gi Kunden muligheten til å motsette seg slike endringer. Underleverandører som er godkjent av Kunden skal fremgå av bilag 6.

Personopplysninger skal ikke overføres til land utenfor EØS-området uten overføringsgrunnlag og dokumentasjon som påviser at vilkårene for å benytte overføringsgrunnlaget er oppfylt. Leverandøren skal i et slikt tilfelle dokumentere dette i bilag 2 og/eller tildelingsavtalene.

Dersom oppdraget går ut på å behandle personopplysninger på vegne av Kunden, plikter Kunden og Leverandøren å inngå en databehandleravtale i samsvar med personopplysningslovgivningen. Dersom Kunden ikke har utarbeidet et utkast til databehandleravtale, skal Leverandøren legge ved et utkast som vedlegg til bilag 2. Databehandleravtale må være inngått før behandlingen av personopplysninger påbegynnes.

Dersom partene har inngått en databehandleravtale, har databehandleravtalen forrang ved eventuell motstrid med avtalens bestemmelser knyttet til behandling av personopplysninger.

Partenes erstatningsansvar for skade som rammer den registrerte eller andre fysiske personer og som skyldes overtredelse av personvernforordningen (forordning 2016/679), personopplysningsloven med forskrifter eller annet regelverk som gjennomfører personvernforordningen, følger bestemmelsene i personvernforordningen artikkel 82. Erstatningsbegrensningen i punkt 9.3.3 kommer ikke til anvendelse for ansvar som følger av personvernforordningen artikkel 82.

Partene er hver for seg ansvarlige for overtredelsesgebyr ilagt i henhold til personvernforordningens art. 83.

8 EIENDOMS- OG DISPOSISJONSRETT

8.1 RETTIGHETER TIL DET SOM UTVIKLES

8.1.1 Leverandørens rettigheter

Leverandøren beholder alle materielle og immaterielle rettigheter til bakgrunnsmateriale som Leverandøren har utarbeidet/utviklet før avtaleinngåelsen. Bakgrunnsmateriale skal angis i bilag 2.

Leverandøren får alle materielle og immaterielle rettigheter til alle resultater som utarbeides/utvikles under denne avtalen (heretter benevnt «resultatene»), med mindre annet er avtalt i det enkelte tilfellet.

8.1.2 Kundens rettigheter

Kunden får en vederlagsfri og ikke-eksklusiv bruksrett til bakgrunnsmateriale som nevnt i punkt 8.1.1 over, så langt det er nødvendig for at Kunden skal kunne utnytte resultatene.

Kunden får en vederlagsfri og ikke-eksklusiv bruksrett til resultatene, herunder bruksrett til ideskisse, løsningsforslag og minimumsprodukt. Dette omfatter rett til å

bruke resultatene i etterfølgende tilbudsprosesser samt rett til å kopiere, modifisere og videreutvikle resultatene til eget bruk. Kunden har ikke rett til kildekoden til bakgrunnsmateriale og/eller resultatene med mindre annet er avtalt i det enkelte tilfellet.

8.2 FRI PROGRAMVARE

Dersom fri programvare skal benyttes i forbindelse med Leverandørens ytelser, skal Leverandøren utarbeide en oversikt over den aktuelle frie programvaren. Oversikten inntas i et eget kapittel i bilag 2 og/eller tildelingsavtalene. Kopi av de lisensbetingelsene som gjelder for den aktuelle frie programvaren, inntas i bilag 2 og/eller tildelingsavtalene.

Leverandøren skal påse at det ikke benyttes fri programvare med lisensbetingelser som er uforenlige med kravene til Leverandørens ytelser, eller som er uforenlige med lisensbetingelsene som gjelder for annen programvare som inngår i Leverandørens ytelser.

Avtalens alminnelige betingelser gjelder også for de delene av Leverandørens ytelser som utgjøres av fri programvare med de presiseringene og unntakene som fremgår nedenfor.

Med fri programvare menes programvare som blir tilbudt under alminnelig anerkjente frie programvarelisenser.

Leverandøren skal bare benytte fri programvare som etter en forsvarlig vurdering fra Leverandørens side ikke krenker tredjeparts rettigheter, og som tilbys under alminnelig anerkjente frie programvarelisenser.

For de delene av Leverandørens ytelser som er basert på fri programvare, herunder tilpasning og videreutvikling av denne, får Kunden de rettighetene som er nødvendige for å kunne videredistribuere resultatet under den aktuelle frie programvarelisensen, eller under en kompatibel fri programvarelisens hvis dette er spesifisert i bilag 1. Rettighetene omfatter tilgang til kildekode med tilhørende spesifikasjoner og dokumentasjon.

Dersom Kunden krever at fri programvare er en del av Leverandørens ytelser, skal Kunden selv dekke eventuelle kostnader som følge av manglende funksjonalitet forårsaket av feil eller mangler ved den frie programvaren. Kunden bærer selv risikoen for rettsmangler ved fri programvare som Kunden krever skal være en del av Leverandørens ytelser. I den utstrekning Leverandøren er kjent med at fri programvare som er krevd brukt av Kunden som en del av Leverandørens ytelser, er uegnet til å oppfylle Kundens krav eller krenker eller av noen hevdes å krenke tredjeparts opphavsrett, skal Leverandøren påpeke dette i bilag 2 og/eller tildelingsavtalene. Leverandøren skal, som en betalbar tilleggsytelse, bistå Kunden med å avhjelpe eventuelle mangler eller rettsmangler ved fri programvare som er valgt av Kunden som angitt ovenfor. Hvis ikke annet er avtalt i bilag 7, legges Leverandørens standard timepris for konsulent tjenester i denne avtalen til grunn. Leverandøren kan kreve endring av avtalen i henhold til kapittel 3, dersom arbeidet med å avhjelpe slike mangler får konsekvenser for Leverandørens øvrige forpliktelser etter avtalen.

9 LEVERANDØRENS MISLIGHOLD

9.1 HVA SOM ANSES SOM MISLIGHOLD

Det foreligger mislighold fra Leverandørens side hvis ytelsene ikke er i samsvar med det som er avtalt. Det presiseres at Leverandøren ikke er ansvarlig for å frembringe et spesifikt resultat (resultatansvar).

Det foreligger likevel ikke mislighold hvis situasjonen skyldes Kundens forhold eller force majeure.

Kunden skal reklamere skriftlig innen rimelig tid etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

9.2 VARSLINGSPLIKT

Hvis Leverandørens ytelser ikke kan leveres som avtalt, skal Leverandøren så raskt som mulig gi Kunden skriftlig varsel om dette. Varselet skal angi årsak til problemet og så vidt det er mulig angi når ytelsen kan leveres. Tilsvarende gjelder hvis det må antas ytterligere forsinkelser etter at første varsel er gitt.

9.3 SANKSJONER VED MISLIGHOLD

9.3.1 Heving

Dersom det foreligger vesentlig mislighold, kan Kunden etter å ha gitt Leverandøren skriftlig varsel og rimelig frist til å bringe forholdet i orden, heve hele eller deler av avtalen med øyeblikkelig virkning.

Kunden kan heve hele eller deler av avtalen med øyeblikkelig virkning hvis ytelsen er vesentlig forsinket. Vesentlig forsinkelse foreligger for eksempel når levering ikke er skjedd etter utløpet av en tilleggsfrist hvis den utløper senere.

Hvis forsinkelsen er av en slik art at Leverandørens ytelser som helhet må anses vesentlig forsinket, f.eks. fordi det som allerede er levert eller senere skal leveres, ikke kan benyttes uten det som er omfattet av hevingsretten, kan Kunden heve med virkning for hele ytelsen.

9.3.2 Erstatning

Kunden kan kreve erstattet ethvert direkte tap, herunder tap som skyldes merarbeid og andre direkte kostnader i forbindelse med forsinkelse, mangel eller annet mislighold iht. punkt 9.1, med mindre Leverandøren godtgjør at misligholdet eller årsaken til misligholdet ikke skyldes Leverandøren.

9.3.3 Erstatningsbegrensning

Erstatning for indirekte tap kan ikke kreves. Indirekte tap omfatter, men er ikke begrenset til, tapt fortjeneste av enhver art, tapte besparelser, tap av data og krav fra tredjeparter med unntak av idømt erstatningsansvar i henhold til punkt 11.4.

Samlet erstatning i avtaleperioden er begrenset til det samlede vederlag Kunden betaler til Leverandøren under denne avtalen eksklusive merverdiavgift.

Har Leverandøren eller noen denne svarer for utvist grov uaktsomhet eller forsett, gjelder ikke de nevnte erstatningsbegrensningene.

10 KUNDENS MISLIGHOLD

10.1 HVA SOM ANSES SOM MISLIGHOLD

Det foreligger mislighold fra Kundens side hvis Kunden ikke oppfyller sine plikter etter avtalen.

Det foreligger likevel ikke mislighold hvis situasjonen skyldes Leverandørens forhold, eller forhold som anses som force majeure.

Leverandøren skal reklamere uten ugrunnet opphold etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

10.2 VARSLINGSPLIKT

Hvis Kunden ikke kan overholde sine plikter etter avtalen, herunder frister, skal Kunden så raskt som mulig gi Leverandøren skriftlig varsel om dette. Varselet skal angi årsak til problemet og så vidt mulig angi når Kunden igjen kan overholde avtalt plikt.

10.3 HEVING

Ved betalingsmislighold kan Leverandøren heve avtalen dersom Kunden ikke har gjort opp forfalt uomtvistet vederlag innen 60 (seksti) kalenderdager etter at Kunden har mottatt Leverandørens skriftlige varsel i henhold til punkt 6.4.

Ved annet vesentlig mislighold kan Leverandøren sende Kunden et skriftlig varsel om at avtalen vil bli hevet hvis Kunden ikke innen 60 (seksti) kalenderdager etter at Kunden mottok varselet, har avsluttet eller utbedret misligholdet. Heving kan ikke skje hvis Kunden kommer ut av misligholdssituasjonen før fristens utløp.

10.4 ERSTATNING

Leverandøren kan kreve erstattet ethvert direkte tap som følger av mislighold iht. punkt 10.1, med mindre Kunden godtgjør at misligholdet eller årsaken til misligholdet ikke skyldes Kunden. Hvis Kunden er forsinket med oppfyllelsen av sine plikter etter avtalen, og dette medfører at Leverandøren bruker mer tid på å gjennomføre sin del av avtalen, har Leverandøren krav på justering av det avtalte vederlaget tilsvarende det antallet timer som Leverandøren har blitt påført i merarbeid som følge av Kundens mislighold.

Avtalens bestemmelse om erstatningsbegrensning i punkt 9.3.3 gjelder tilsvarende.

11 KRENKELSE AV ANDRES IMMATERIELLE RETTIGHETER (RETTSMANGEL)

11.1 PARTENES RISIKO OG ANSVAR FOR RETTSMANGEL

Hver av partene har risikoen og ansvaret for at deres ytelser ikke krenker tredjeparters opphavsrett eller andre immaterielle rettigheter. Hvis ytelsen medfører slik krenkelse, foreligger en rettsmangel.

11.2 KRAV FRA TREDJEPART

Hvis en tredjepart gjør gjeldende mot en av partene at ytelsen medfører rettsmangel, skal den andre parten informeres skriftlig snarest mulig.

Den ansvarlige parten skal for egen regning håndtere kravet. Den andre parten skal i rimelig utstrekning bistå parten med dette.

En part skal påbegynne og gjennomføre arbeidet med å avhjelpe rettsmangler uten ugrunnet opphold ved

- a) å sørge for at den andre parten kan bruke ytelsen som før, uten å krenke tredjeparts rettigheter, eller
- b) å levere annen tilsvarende ytelse som ikke krenker andres rettigheter

11.3 HEVING

En rettsmangel som ikke blir avhjulpet, og som er av en slik art at den har vesentlig betydning for den annen part, gir den rammede parten rett til å heve avtalen umiddelbart.

11.4 ERSTATNING AV TAP SOM FØLGE AV RETTSMANGEL

En part kan kreve erstattet fullt ut idømt erstatningsansvar overfor tredjepart og eventuelle saksomkostninger, herunder partens egne kostnader til håndtering av saken, som skyldes rettsmangel. I tillegg kan parten kreve erstatning for annet tap i henhold til bestemmelsene i punkt 9.3.2 og 10.4.

12 HEVINGSOPPGJØR

Ved heving får Kunden slike rettigheter som angitt i punkt 8 til det som er utarbeidet eller gjort tilgjengelig for Kunden, og Kunden skal betale avtalt vederlag for ytelser som var prestert i henhold til avtalen før hevingstidspunktet.

13 ØVRIGE BESTEMMELSER

13.1 OVERDRAGELSE AV RETTIGHETER OG PLIKTER

I den grad Kunden er en offentlig virksomhet, kan Kunden, helt eller delvis, overdra sine rettigheter og plikter etter denne avtalen til annen offentlig virksomhet som ledd i en organisasjonsendring. Den virksomheten som får rettigheter og plikter overdratt, er berettiget til tilsvarende vilkår.

Leverandøren kan bare overdra sine rettigheter og plikter etter avtalen med skriftlig samtykke fra Kunden, og dersom det er forenelig med lov og forskrift om offentlige anskaffelser. Dette gjelder også hvis Leverandøren deles i flere selskaper, hvis overdragelsen skjer til et datterselskap eller annet selskap i samme konsern, eller Leverandøren slås sammen med et annet selskap. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

Retten til vederlag etter denne avtalen kan fritt overdras. Slik overdragelse fritar ikke vedkommende part fra hans forpliktelser og ansvar.

13.2 KONKURS, AKKORD E.L.

Hvis det i forbindelse med Leverandørens virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord eller konkurs, eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende, har Kunden rett til å heve avtalen med øyeblikkelig virkning, såfremt ikke annet følger av ufravikelig lov.

13.3 FORCE MAJEURE

Skulle det inntreffe en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll, som gjør det umulig å oppfylle plikter etter denne avtalen, og som etter norsk rett må regnes som force majeure, skal motparten varsles om dette så raskt som mulig. Den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den andre partens motytelse suspenderes i samme tidsrom.

Motparten kan i force majeure-situasjoner bare avslutte avtalen med den rammede partens samtykke, eller hvis situasjonen varer eller antas å ville vare lenger enn 60 (seksti) kalenderdager, regnet fra det tidspunktet situasjonen inntreffer, og da bare med 15 (femten) kalenderdagers varsel. Hver av partene dekker sine egne kostnader knyttet til avslutning av avtaleforholdet. Kunden betaler avtalt pris for den delen av ytelsen som var kontraktmessig levert før avtalen ble avsluttet. Partene kan ikke rette andre krav mot hverandre som følge av avslutning av avtalen etter denne bestemmelsen.

I forbindelse med force majeure-situasjoner har partene gjensidig informasjonsplikt overfor hverandre om alle forhold som må antas å være av betydning for den andre parten. Slik informasjon skal gis så raskt som mulig.

14 TVISTER

14.1 RETTSVALG

Partenes rettigheter og plikter etter denne avtalen bestemmes i sin helhet av norsk rett.

14.2 FORHANDLINGER OG MEKLING

Dersom det oppstår uenighet mellom partene om tolkning eller rettsvirkninger av avtalen, skal partene først forsøke å bli enige gjennom forhandlinger og/eller mekling.

14.3 DOMSTOLS- ELLER VOLDGIFTSBEHANDLING

Dersom en tvist ikke blir løst ved forhandlinger eller mekling, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske domstoler.

Verneting er Kundens alminnelige verneting.

Partene kan alternativt avtale at tvisten blir avgjort med endelig virkning ved voldgift.

*****